

LIBAN

SYTUACJA BEZPIECZEŃSTWA

**Sytuacja bezpieczeństwa i zagrożenia
dla ludności cywilnej**

**DPU-WIKP-424/327/2025
06.06.2025**

TREŚĆ ZLECENIA

Proszę o informację na temat sytuacji bezpieczeństwa w Libanie

INFORMACJE DEMOGRAFICZNE

Ludność: 5,36 mln

Skład etniczny: Arabowie 95%, Ormianie 4%, inni 1%.

Skład religijny: muzułmanie 67.8% (31.9% sunni, 31.2% szyici), chrześcijanie, z czego największą grupę stanowią katolicy maronici) 32.4%, druzowie 4.5%. W sumie w Libanie uznanych jest 18 grup wyznaniowych.^[1]

USTRÓJ I SYTUACJA POLITYCZNA

USTRÓJ

Liban po I wojnie światowej był terytorium mandatowym zarządzanym przez Francję. Niepodległość uzyskał w 1943 r.^[2] Jest republiką demokratyczną, parlamentarno-gabinetową.^[3]

Z uwagi na wielowyznaniowe społeczeństwo, centralną rolę w życiu politycznym Libanu odgrywa system zwany konfesjonalizmem. Od czasu Paktu Narodowego z 1943 r. (umowa między chrześcijanami a muzułmanami pod patronatem Francji, która stała się podstawą systemu politycznego Libanu), kryterium brany pod uwagę przy podziale najważniejszych stanowisk państwowych jest przynależność religijna. Zgodnie z ustalonym systemem, prezydentem kraju jest chrześcijanin-maronita wybierany co 6 lat, premierem muzułmanin-sunnita, przewodniczącym parlamentu muzułmanin-szyita, a wiceprzewodniczącym parlamentu jest chrześcijanin prawosławny.^[4] W parlamencie proporcje między poszczególnymi grupami religijnymi są także stałe i wyrównane.^[5] Jednak z czasem proporcje ludności zmieniły się na korzyść muzułmanów, którzy zaczęli domagać się zmian i większych wpływów. Na to nałożyły się także inne problemy – takie jak napływ palestyńskich,

¹ CIA, Factbook Lebanon 28.05.2025, <https://www.cia.gov/the-world-factbook/countries/lebanon/>

² Encyklopedia PWN, Liban. Historia, <https://encyklopedia.pwn.pl/haslo/Liban-Historia;4574610.html>

³ CIA (Central Intelligence Agency), The World Factbook Lebanon, 28.05.2025, <https://www.cia.gov/the-world-factbook/countries/lebanon/>

⁴ Informator ekonomiczny MSZ, Liban, ostatnia aktualizacja strony 23.09.2021, <https://www.gov.pl/web/liban/informator-ekonomiczny>

⁵ Biuro Bezpieczeństwa Narodowego, Sytuacja w Libanie, b/d <https://www.bbn.gov.pl/pl/prace-biura/publikacje/analizy-raporty-i-nota/6471,NOTATKA-BBN-Sytuacja-w-Libanie.html>

a później syryjskich, muzułmańskich uchodźców, który zburzył kruchą równowagę sił i zantagonizował społeczeństwo.^{[6][7]}

PODZIAŁ ADMINISTRACYJNY

Liban jest podzielony na osiem prowincji (muhafaz), Akkar, Baalbek-Hermel, Bika (Bekaa), Bejrut, Liban Północny, Liban Południowy, Mont-Liban oraz Nabatija.^[8]

STRUKTURA WŁADZY

Głowa państwa. Na czele państwa stoi prezydent wybierany przez parlament na 6-letnią kadencję. Zgłoszony kandydat musi uzyskać co najmniej 2/3 głosów (a zatem co najmniej 85 głosów w liczącym 128 posłów zgromadzeniu narodowym). Na mocy konstytucji, jest on zawsze chrześcijaninem.^{[9][10]}

W styczniu 2025 r. libański parlament wybrał gen. Josepha Auna na stanowisko prezydenta, kończąc ponad dwuletni kryzys, gdy stanowisko było nieobsadzone^[11] (mandat poprzedniego prezydenta Michela Auna wygaś 31 października 2022 r.; jego wybór również poprzedzał prawie 2,5 roczny okres wakatu na stanowisku prezydenta, a parlament wybrał go przy 46. próbie).^{[12][13]} Przed objęciem tego stanowiska Joseph Aoun był głównodowodzącym libańskiej armii.^[14]

Kolejne wybory prezydenckie przewidziane są na 2031 r.^[15]

Rząd i premier. Po obsadzeniu wakującego stanowiska prezydenta wybrany został nowy premier (zastępując tymczasowo pełniącego tę funkcję Nadżiba Mikatiego) – Nawaf Salam, pełniący dotychczasowo funkcję przewodniczącego Międzynarodowego Trybunału Sprawiedliwości. Jego wybór był ciosem dla Hezbollah, który dążył do ponownej nominacji dla Mikatiego.^[16]

Parlament i wybory parlamentarne. Parlament w Libanie jest jednoizbowy i składa się z 128 posłów wybieranych bezpośrednio co cztery lata. Do reformy w czerwcu 2017 r. miejsca w parlamencie były z góry rozdzielone między poszczególne grupy religijne. Nowe prawo wyborcze nadal opiera się na systemie konfesyjnym, jednak

⁶ BBC News; Lebanon Profile, 29.08.2023, <http://www.bbc.com/news/world-middle-east-14647308>

⁷ Moradi S.; Wilczyński P., Przegląd wewnętrznych i regionalnych wyzwań stojących przed integralnością Libanu 27/02/2014, <http://bliskiwschod.pl/2014/02/przeglad-wewnetrznych-i-regionalnych-wyzwan-stojacych-przed-integralnoscia-libanu/>

⁸ CIA (Central Intelligence Agency), The World Factbook Lebanon, 28.05.2025, <https://www.cia.gov/the-world-factbook/countries/lebanon/>

⁹ CIA (Central Intelligence Agency), The World Factbook Lebanon, 28.10.2024, <https://www.cia.gov/the-world-factbook/countries/lebanon/>

¹⁰ US Congressional Research Service, Lebanon, 25.07.2017, <http://www.refworld.org/docid/59c36d7a4.html>

¹¹ CSIS (Center for Strategic and International Studies), Lebanon Finally Elects a President, 10.01.2025, <https://www.csis.org/analysis/lebanon-finally-elects-president>

¹² Arab Wall, Understanding Lebanon's Persistent Presidential Vacancy Crisis, 13.03.2024, <https://arabwall.com/en/understanding-lebanons-persistent-presidential-vacancy-crisis/>

¹³ CIA (Central Intelligence Agency), The World Factbook Lebanon, 28.10.2024, <https://www.cia.gov/the-world-factbook/countries/lebanon/>

¹⁴ BBC News, Army chief elected Lebanon's president after years of deadlock, 09.01.2025, <https://www.bbc.com/news/articles/cdxzxd32lzvo>

¹⁵ CIA (Central Intelligence Agency), The World Factbook Lebanon, 28.05.2025, <https://www.cia.gov/the-world-factbook/countries/lebanon/>

¹⁶ BBC News, ICJ president Nawaf Salam named Lebanon's new prime minister, 13.01.2025, <https://www.bbc.com/news/articles/c2eg7ge72j2o>

zmniejszyło liczbę okręgów wyborczych z 26 do 15, co daje bardziej proporcjonalny reprezentacyjny system.^[17]

Ostatnie wybory parlamentarne odbyły się w dniu 15 maja 2022 r.^[18] Wspierany przez Iran, szyicki ruch Hezbollah i jego sojusznicy, stracili większość w parlamencie Libanu zdobywając 62 ze 128 mandatów, o trzy mniej niż potrzebowali. Wyniki głosowania podzieliły parlament na kilka obozów, z których żaden nie ma większości, co pociąga za sobą perspektywę politycznego paraliżu i napięć, które mogą opóźnić bardzo potrzebne reformy.^{[19][20][21]}

SYSTEM PRAWNY

System prawa i wymiaru sprawiedliwości jest w większości wzorowany na koncepcjach francuskich. Sądownictwo składa się z sądów pierwszej instancji, sądów apelacyjnych, sądów kasacyjnych oraz Trybunału Sprawiedliwości, który rozpatruje sprawy dotyczące bezpieczeństwa państwa. Rada Stanu jest sądem zajmującym się sprawami administracyjnymi. Ponadto istnieją sądy religijne, które zajmują się sprawami dotyczącymi statusu osobistego (takimi jak dziedziczenie, małżeństwo i sprawy majątkowe) w odniesieniu do wspólnot autonomicznych. Pomimo dobrze rozwiniętego systemu prawnego w kraju i bardzo wysokiego odsetka prawników, znaczna liczba sporów i osobistych skarg jest rozwiązywana poza sądami. Nadal wymierzana jest sprawiedliwość poprzez wendetę.^[22]

KARA ŚMIERCI

Najwyższy wymiar kary (kara śmierci) w Libanie może być orzekany w przypadku morderstwa, napadu z zastosowaniem tortur (również bez skutku śmiertelnego), wwożenia do kraju materiałów nuklearnych oraz toksycznych i niebezpiecznych odpadów, zdrady stanu, szpiegostwa, terroryzmu, współpracy z siłami izraelskimi, gwałtu, pedofilii, napadów z użyciem broni, podpaleń niektórych rodzajów obiektów oraz niszczenia urządzeń komunikacyjnych, transportowych lub przemysłowych powodując śmierć innych osób, a także napaści na tle seksualnym oraz niektórych przestępstw wojskowych (np. dezercji).^[23]

¹⁷ European Forum for Democracy and Solidarity, Lebanon, 21.07.2020, <https://www.europeanforum.net/countries/lebanon>

¹⁸ CIA (Central Intelligence Agency), The World Factbook Lebanon, 28.10.2024, <https://www.cia.gov/the-world-factbook/countries/lebanon/>

¹⁹ Reuters, Hezbollah and allies lose majority in Lebanese parliament, final results show, 17/05/2022, <https://www.reuters.com/world/middle-east/hezbollah-allies-lose-majority-lebanese-parliament-final-results-show-2022-05-17/>

²⁰ BBC News, Lebanon election: Hezbollah and allies lose parliamentary majority, 17/05/2022, <https://www.bbc.com/news/world-middle-east-61463884>

²¹ France24.com, Lebanon's Hezbollah, allies lose parliament majority in elections, 17/05/2022, <https://www.france24.com/en/live-news/20220517-lebanon-s-hezbollah-allies-lose-parliament-majority-in-elections>

²² Britannica, Lebanon, <https://www.britannica.com/place/Lebanon/Government-and-society>

²³ Cornell Law School, Lebanese Republic (Lebanon), 30.05.2019, <https://deathpenaltyworldwide.org/database/#/results/country?id=41>

W Libanie sądy orzekają wyroki kary śmierci (również *in absentia*), a w 2024 r. wydały co najmniej 2 takie wyroki (rok wcześniej – 11).^[24] Jednakże od 2004 r. nie przeprowadzono w Libanie żadnej egzekucji.^{[25] [26]}

SYTUACJA BEZPIECZEŃSTWA

ANALIZA STATYSTYCZNA

W 2023 r. na terenie Libanu w wyniku różnych przypadków naruszenia bezpieczeństwa, zginęło 247 osób (członków służb bezpieczeństwa, bojowników i cywili), natomiast w 2024 r. liczba wszystkich ofiar wyniosła 3818. W pierwszym kwartale 2025 r. w wyniku incydentów związanych z bezpieczeństwem zginęło ponad 119 osób (członków służb bezpieczeństwa, bojowników i cywili). Zdecydowana większość ofiar poniosła śmierć w wyniku militarnej interwencji Izraela oraz prowadzonych przez jego lotnictwo nalotów.^[27]

CHARAKTERYSTYKA SYTUACJI BEZPIECZEŃSTWA

Sytuacja bezpieczeństwa w Libanie jest bardzo skomplikowana. Liban posiada armię, której zadaniem jest obrona przed atakami z zewnątrz, zapewnienie bezpieczeństwa granic, ochrona wód terytorialnych kraju oraz pomoc w zakresie bezpieczeństwa wewnętrznego i projektów rozwojowych. Libańska armia nie prowadzi działań zbrojnych poza Libanem. Jednak ze względu na konflikty ciągnące się od lat na terytoriach krajów sąsiadujących z Libanem, w kraju utrzymuje się ciągła niestabilna sytuacja, a libańskie siły zbrojne nie są w stanie samodzielnie kontrolować całego terytorium.^[28]

Od 1978 r. południową część libańskiego terytorium – tzw. **Shab'a Farm** oraz północną część wioski Ghadżar okupuje **wojsko izraelskie**.^[29] Armie Libanu i Izraela są oddzielone "**Błękitną Linia**" (**Blue Line**), linią demarkacyjną ustanowioną przez ONZ w 2000 r. po wycofaniu się sił zbrojnych Izraela z części terenów, które okupowały w Południowym Libanie (od inwazji w 1983 r.). Od czasu ustanowienia „Błękitnej Linii” mają tam miejsce okresowe starcia, a samoloty izraelskie regularnie naruszają libańską przestrzeń powietrzną. Od 1978 r. na południu Libanu obecne są także rozjemcze Tymczasowe Siły Zbrojne ONZ (**UN Interim Force In Lebanon, UNIFIL**). UNIFIL ma około 9 500 personelu wojskowego rozmieszczonego w kraju (w tym żołnierzy z Polski) i obejmuje również morskie siły zadaniowe. Ma za zadanie przywrócenie międzynarodowego pokoju i bezpieczeństwa, pomoc rządowi libańskiemu

²⁴ Amnesty International, *Death Sentences and Executions*, 2024, 08.04.2025, <https://www.amnesty.org/en/documents/act50/8976/2025/en/>

²⁵ Cornell Law School, *Lebanese Republic (Lebanon)*, 30.05.2019, <https://deathpenaltyworldwide.org/database/#/results/country?id=41>

²⁶ Amnesty International, *Death Sentences and Executions*, 2024, 08.04.2025, <https://www.amnesty.org/en/documents/act50/8976/2025/en/>

²⁷ ACLED (Armed Conflict Location & Event Data Project), filtry: Lebanon, 01.01.2023-28.03.2025 dane pobrano 03.04.2025, <https://acleddata.com/data-export-tool>

²⁸ CIA (Central Intelligence Agency), *The World Factbook Lebanon*, 28.05.2025, <https://www.cia.gov/the-world-factbook/countries/lebanon/>

²⁹ UN Security Council, *Twenty-sixth semi-annual report of the Secretary-General to the Security Council on the implementation of Security Council resolution 16/10/2017* http://www.securitycouncilreport.org/atf/cf/%7B65BFCF9B-6D27-4E9C-8CD3-CF6E4FF96FF9%7D/s_2017_374.pdf

w przywróceniu skutecznej władzy na tym obszarze, monitorowanie zamrożenia działań wojennych oraz zapewnianie pomocy humanitarnej dla ludności cywilnej i powrotu przesiedleńców.^[30]

W Libanie działa również wiele organizacji zbrojnych, o zróżnicowanym statusie prawnym, funkcjonujących poza oficjalnymi strukturami bezpieczeństwa, związanych przede wszystkim w oparciu o podziały religijne i etniczne. Należy zaliczyć do nich przede wszystkim:

- ✓ szyicki Hezbollah,
- ✓ islamistyczne organizacje sunnickie, w szczególności Państwo Islamskie (Islamic State, IS)
- ✓ różnego rodzaju bojówki palestyńskie: Hamas, al-Fatah Intifada, Ludowy Front Wyzwolenia Palestyny – Generalne Dowództwo (Popular Front for the Liberation of Palestine General Command PFLP-GC)
- ✓ liczne bojówki klanowe i lokalne struktury samoobrony.^[31]

Organizacje te prowadzą rekrutację wśród uchodźców palestyńskich i syryjskich przebywających w Libanie. Zbrojne organizacje palestyńskie otwarcie i niezależnie od państwa działają w obozach dla uchodźców. Posiadają dostęp do broni i odmawiają jej zdania. Inne, jak Hezbollah, posiadający poparcie ludności szyickiej, są wmontowane w system polityczny państwa. Hezbollah, będący zarówno partią polityczną, jak i milicją, bierze udział w wyborach i koalicjach politycznych, posiadając jednocześnie struktury zbrojne, działające niezależnie od państwowych struktur bezpieczeństwa.^[32] Oddziały Hezbollahu są na tyle silne, że są w stanie utrzymywać stałą obecność na południu kraju po libańskiej stronie granicy z Izraelem, gdzie są liczniejsze niż libańska armia.^[33]

Klany zaś posiadają często własne oddziały i broń. Prowadzą działalność de facto przestępczą, angażując się w akty zemsty i starcia międzyklanowe, wymierzając własną sprawiedliwość w sprawach lokalnych, często przy użyciu przemocy.^[34]

Nieformalne i nielegalne ugrupowania zbrojne nie prowadzą regularnych działań zbrojnych, mają natomiast istotny wpływ na sytuację w zakresie bezpieczeństwa w rejonach zamieszkiwanych przez duże skupiska poszczególnych mniejszości – np. bojówki palestyńskie kontrolują sytuację w obozach dla uchodźców, natomiast

³⁰ CIA (Central Intelligence Agency), The World Factbook Lebanon, 28.05.2025, <https://www.cia.gov/the-world-factbook/countries/lebanon/>

³¹ ACLED (Armed Conflict Location & Event Data Project), filtry: Lebanon, 01.01.2024-30.09.2024, dane pobrano 08.10.2024, <https://acleddata.com/data-export-tool>

³² UN Security Council, Implementation of Security Council resolution 1701 (2006) during the period from 26 October 2021 to 18 February 2022, 11/03/2022, https://www.securitycouncilreport.org/atf/cf/%7B65BFCF9B-6D27-4E9C-8CD3-CF6E4FF96FF9%7D/S_2022_214.pdf

³³ DFAT (Australian Government - Department of Foreign Affairs and Trade), Country Information Report- Lebanon, 26.06.2023, <http://dfat.gov.au/about-us/publications/Documents/country-information-report-lebanon.pdf>

³⁴ ACLED (Armed Conflict Location & Event Data Project), filtry: Lebanon, 01.01.2024-30.09.2024, dane pobrano 08.10.2024, <https://acleddata.com/data-export-tool>

Hezbollah posiada wpływy na terenach zamieszkałych przez szyitów i może tam działać z dużą swobodą.^{[35][36]}

Sytuacja bezpieczeństwa w Libanie dodatkowo zaostrzyła się od października 2023 r., po ataku palestyńskiego ugrupowania Hamas na cywilów w Izraelu i rozpoczęciu odwetowej interwencji izraelskiej w Strefie Gazy. Szyicki Hezbollah, wspierając walczący z izraelską armią palestyński Hamas, zintensyfikował ostrzał terytorium Izraela ze swoich baz rozmieszczonych w południowym Libanie.^[37] W czerwcu 2024 r. Hezbollah opublikował statystyki, z których wynika, że od 8 października 2023 r. przeprowadzono 2 125 operacji wojskowych przeciwko Izraelowi, w tym niektóre do 35 km w głąb terytorium Izraela.^[38] Według informacji prasowych w ciągu roku (od października 2023 r.) Hezbollah wystrzelił w kierunku Izraela ponad 14 tys. rakiet.^[39] Ataki z terytorium Libanu pociągnęły za sobą reakcję odwetową Izraela. Od połowy września 2024 r. Izrael przeprowadził serię zamachów na personel Hezbollahu, detonując tysiące pagerów i krótkofalówek, używanych przez organizację do komunikacji. Zginęło 12 osób, a około 3000 zostało rannych.^[40]

Izrael prowadził również intensywne naloty na cele powiązane z Hezbollahem, szczególnie w południowym Libanie, lecz również ostrzeliwał z powietrza południowe – szyickie i gęsto zaludnione – dzielnice Bejrutu. Najliczniejsze ostrzały miały miejsce we wrześniu 2024 r. W nalicie 27 września 2024 r. zabity został duchowy przywódca Hezbollahu Hasan Nasrallah.^[41]

1 października 2024 r. izraelskie wojsko rozpoczęło inwazję lądową na Liban. Tego samego dnia wojsko libańskie wycofało się z Błękitnej Linii. Rzecznik Sił Obronnych Izraela, Daniel Hagari, ogłosił, iż celem inwazji jest zniszczenie infrastruktury wojskowej Hezbollahu w południowym Libanie, stanowiącej zagrożenie dla Izraela. Wbrew tym deklaracjom, starcia miały miejsce nie tylko z siłami Hezbollahu, lecz również z armią libańską. Już 3 października 2024 r. w Bint Dżubajl izraelska armia zaatakowała posterunek wojskowy libańskiej armii.^[42] 6 października 2024 r. wojsko izraelskie przeprowadziło zmasowane naloty na **przedmieścia Bejrutu**, a w kolejnych dniach zaatakowało cele powiązane z Hezbollahem w prowincjach: **Nabatieh, Bekaa, Baalbek-Hermel i Mont Liban**.^[43] Izrael próbował wyeliminować bojowników, wyrzucił rakiety oraz składy amunicji.^[44] 10 października 2024 r. izraelski ostrzał zranił dwóch

³⁵ UN Security Council, Twenty-sixth semi-annual report of the Secretary-General to the Security Council on the implementation of Security Council resolution 16/10/2017: http://www.securitycouncilreport.org/atf/cf/%7B65BFCF9B-6D27-4E9C-8CD3-CF6E4FF96FF9%7D/s_2017_374.pdf

³⁶ USDOS (Department of State), Country Report on Terrorism 2020 - Chapter 1 - Lebanon, 16/12/2021, <https://www.ecoi.net/en/document/2065412.html>

³⁷ PISM (Polski Instytut Spraw Międzynarodowych), Wpływ wojny w Strefie Gazy na sytuację w Libanie, 29.01.2024, <https://www.pism.pl/publikacje/wpływ-wojny-w-strefie-gazy-na-sytuację-w-libanie>

³⁸ UN Security Council, Implementation of Security Council resolution 1701 (2006) during the period from 21 February to 20 June 2024; Report of the Secretary-General [S/2024/548], 12.07.2024, <https://undocs.org/s/2024/548>

³⁹ New York Times, Israel Intensifies Strikes in Lebanon Amid Push for Cease-Fire, 12.11.2024, <https://www.nytimes.com/2024/11/12/world/middleeast/israel-lebanon-strikes-hezbollah.html>

⁴⁰ Gazeta, Najpierw pagery, teraz krótkofalówki. W Libanie masowo wybuchały walkie-talkie. Są ofiary, 18.09.2024, <https://wiadomosci.gazeta.pl/wiadomosci/7,114881,31316718,najpierw-pagery-teraz-krotkofalowki-w-calym-libanie-wybuchaly.html>

⁴¹ BBC News, Israel-Hezbollah conflict in maps: Ceasefire in effect in Lebanon, 27.11.2024, <https://www.bbc.com/news/articles/c9vp7dg3ml1o>

⁴² Wikipedia, Inwazja Izraela na Liban (2024), [https://pl.wikipedia.org/wiki/Inwazja_Izraela_na_Liban_\(2024\)](https://pl.wikipedia.org/wiki/Inwazja_Izraela_na_Liban_(2024))

⁴³ IPS News, Death Toll Rises During Israel's Siege in Lebanon, 10.10.2024, https://www.ipsnews.net/2024/10/death-toll-rises-israels-siege-lebanon/?utm_source=rss&utm_medium=rss&utm_campaign=death-toll-rises-israels-siege-lebanon

⁴⁴ ISW (Institute for the Study of War), Iran Update, October 29, 2024, 29.10.2024, <https://understandingwar.org/background/iran-update-october-29-2024>

pracowników UNIFIL, a 15 kolejnych żołnierzy UNIFIL zostało rannych w ataku na miejscowość Ramia.^[45]

Negocjacje między przedstawicielami Izraela i Hezbollahu za pośrednictwem międzynarodowych mediatorów doprowadziły do zawarcia 27 listopada 2024 r. porozumienia o zawieszeniu broni między walczącymi stronami. Zgodnie z warunkami zawieszenia broni, Hezbollah musi zakończyć swoją obecność zbrojną na obszarze południowego Libanu pomiędzy niebieską linią a rzeką Litani, około 30 km na północ. Izrael w ciągu 60 dni miał stopniowo wycofywać swoje siły z południowego Libanu, a opuszczone przez izraelskich żołnierzy pozycje miały zajmować oddziały wojska libańskiego. Celem tych operacji miało być rozbrojenie i usunięcie infrastruktury i broni Hezbollahu w południowym Libanie.^[46]

Termin realizacji tych założeń wyznaczono pierwotnie na 26 stycznia, a następnie przedłużono do końca lutego. Warunków porozumienia nie udało się w pełni zrealizować. Siły izraelskie pozostały w pięciu lokalizacjach w południowym Libanie, a libańskie wojsko boryka się w wieloma trudnościami, usiłując zapewnić skuteczną kontrolę nad terytoriami ujętymi w porozumieniu. Mimo rozejmu częsta była wymiana ognia raketowego z obu stron, a Izrael prowadził niemal codzienny ostrzał celów w południowym Libanie, twierdząc, że ma to uniemożliwić powrót na te tereny Hezbollahowi. 28 marca, po raz pierwszy od wejścia w życie rozejmu Izrael ponownie ostrzelał przedmieścia Bejrutu. Atak był odpowiedzią na wystrzelenie dwóch rakiet z południowego Libanu w kierunku terytorium Izraela.^[47]

USTAWODAWSTWO SPECJALNE

Brak jest informacji wskazujących na to, by w Libanie wprowadzono oficjalnie ustawodawstwo specjalne typu: stan wojenny, operacja specjalna, godzina policyjna itp., pomimo trudnej sytuacji bezpieczeństwa.

Godzina policyjna może być nakładana przez władze lokalne.^[48]

SYTUACJA LUDNOŚCI CYWILNEJ

ANALIZA STATYSTYCZNA

Według danych ACLED, w 2023 r. w Libanie w różnego rodzaju incydentach śmierć poniosło 49 cywilów, z kolei w 2024 r. odnotowano 2903 ofiary cywilne, zaś w pierwszym kwartale 2025 r. – 55 ofiar cywilnych. W okresie od 2023 r. najbardziej niebezpiecznymi regionami były prowincje : Południe, Nabatija i Baalbek Hermel. Natomiast od początku 2025 r. zagrożenie dla cywilów utrzymuje się wyłącznie w

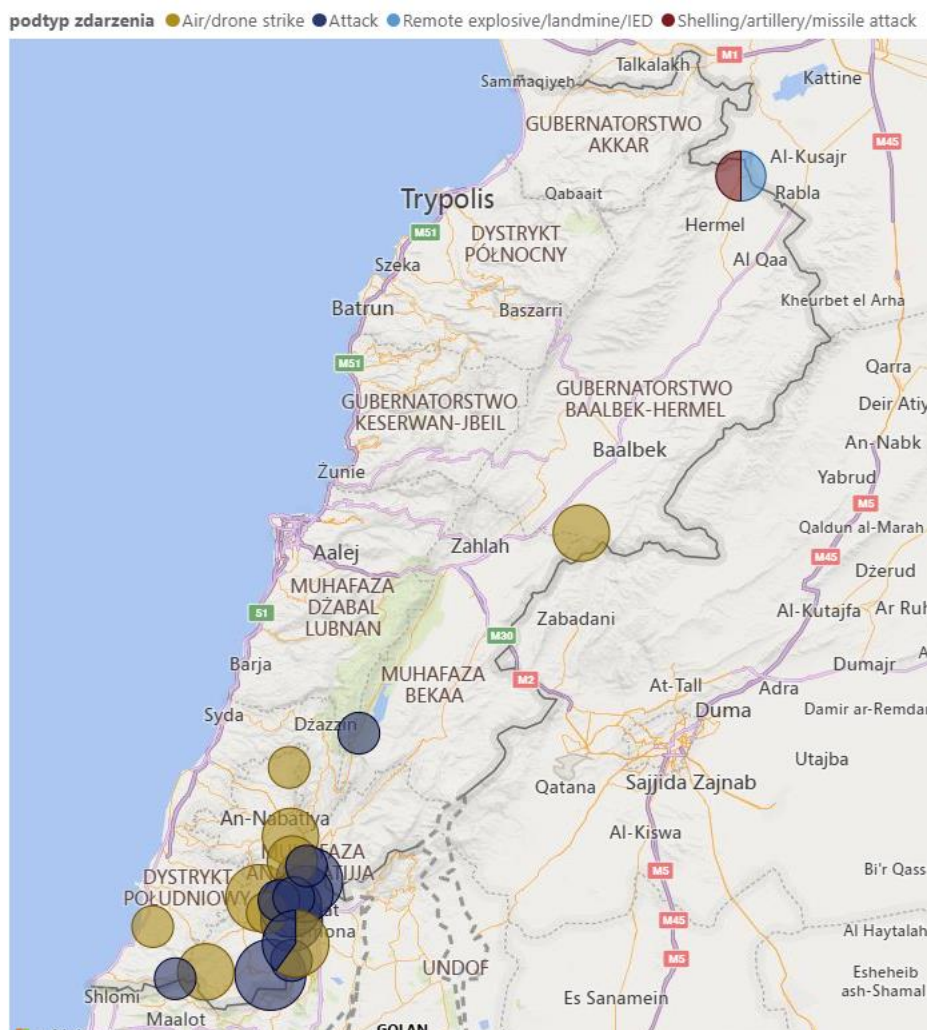
⁴⁵ Wikipedia, Inwazja Izraela na Liban (2024), [https://pl.wikipedia.org/wiki/Inwazja_Izraela_na_Liban_\(2024\)](https://pl.wikipedia.org/wiki/Inwazja_Izraela_na_Liban_(2024))

⁴⁶ BBC News, Israel-Hezbollah conflict in maps: Ceasefire in effect in Lebanon, 27.11.2024, <https://www.bbc.com/news/articles/c9vp7dg3ml1o>

⁴⁷ BBC News, Israel conducts first strike on Beirut since Hezbollah ceasefire, 28.03.2025, <https://www.bbc.com/news/articles/cqr2rq8xyqzo>

⁴⁸ The Star, How one Lebanese town is trying to stay out of the war, 17.11.2024, <https://www.thestar.com.my/news/focus/2024/11/17/how-one-lebanese-town-is-trying-to-stay-out-of-the-war>

provincji **Nabatija**, gdzie od początku roku zginęło 46 cywilów, głównie w wyniku działań zbrojnych armii Izraela.^[49]

Miejsca śmierci ludności cywilnej w Libanie w pierwszym kwartale 2025 r.^[50]

ZAGROŻENIA DLA CYWILÓW ZWIĄZANE Z KONFLIKTEM ZBROJNYM

DZIAŁANIA WOJENNE

Olbrzymia większość (ponad 4 tys.) ofiar cywilnych w Libanie spowodowana były ostrzałem z powietrza oraz ostrzałem artyleryjskim ze strony sił zbrojnych Izraela.^[51]

⁴⁹ ACLED (Armed Conflict Location & Event Data Project), filtry: Lebanon, civilians, 01.01.2023-28.03.2025, dane pobrano 03.04.2025, <https://acleddata.com/data-export-tool>

⁵⁰ ACLED (Armed Conflict Location & Event Data Project), filtry: Lebanon, civilians, 01.01.2023-28.03.2025, dane pobrano 03.04.2025, <https://acleddata.com/data-export-tool>

⁵¹ ACLED (Armed Conflict Location & Event Data Project), filtry: Lebanon, civilians, 01.01.2023-28.03.2025, dane pobrano 03.04.2025, <https://acleddata.com/data-export-tool>

Pozostałe ofiary, które zginęły w tym okresie poniosły śmierć głównie wskutek porachunków klanowych.^[52]

We wrześniu i październiku 2024 r. Liban doświadczył znacznego nasilenia działań wojennych ze strony izraelskich sił zbrojnych. Regularne bombardowania również miejsc gęsto zaludnionych, jak przedmieścia Bejrutu, pociągały za sobą liczne ofiary cywilne, w tym wśród kobiet i dzieci. Jak informowały libańskie władze wskutek izraelskiego ostrzału do wejścia w życie zawieszenia broni śmierć poniosło co najmniej 700 kobiet i 200 dzieci.^{[53][54]}

Po 27 listopada 2024 r. intensywność izraelskiego ostrzału znacząco się zmniejszyła. Niemniej jednak nadal miał miejsce sporadyczny ostrzał, który pociągał za sobą ofiary cywilne. Od 27 listopada do końca pierwszego kwartału 2025 r. w wyniku izraelskich uderzeń z powietrza śmierć poniosło 72 cywilów, w większości uchodźców szyickich wracających do swoich domów.^[55]

Według informacji prasowych, południowe wioski, zamieszkane przez ludność szyicką, wspierającą Hezbollah, zostały zmiecione z powierzchni ziemi. Inne, w tym osady chrześcijańskie, sunnickie i druzyjskie, które nie popierają tej organizacji, także ucierpiały, zdarzają się tam pojedyncze ataki. Znalazły się one w pułapce, między obiema zwalczającymi się stronami.^[56]

DZIAŁANIA PARTYZANCKIE

W ogólnodostępnych źródłach nie odnotowano tego rodzaju incydentów.

DZIAŁANIA ODWETOWE

W ogólnodostępnych źródłach nie odnotowano tego rodzaju incydentów.

SYTUACJA HUMANITARNA W STREFACH KONFLIKTU ZBROJNEGO

Ataki z powietrza i ostrzał poważnie obciążały pracowników organizacji humanitarnych i libański system opieki zdrowotnej. Według władz libańskich w okresie od 8 października 2023 r. do 4 października 2024 r. odnotowano 36 incydentów wymierzonych w placówki opieki zdrowotnej. Co najmniej 96 ośrodków podstawowej opieki zdrowotnej i trzy szpitale zostały zmuszone do zamknięcia z powodu działań wojennych. Ostatnie ataki odbyły się również na libańskim sektorze edukacji. Dane OCHA pokazują, że ponad 75% libańskich szkół zostało przekształconych w schroniska dla przesiedleńców, a ponad 80% z nich osiągnęło maksymalną pojemność. Eskalacja działań wojennych ze strony Izraela

⁵² ACLED (Armed Conflict Location & Event Data Project), filtry: Lebanon, civilians, 01.01.2023-28.03.2025, dane pobrano 08.10.2024, <https://acleddata.com/data-export-tool>

⁵³ BBC News, Israel-Hezbollah conflict in maps: Ceasefire in effect in Lebanon, 27.11.2024, <https://www.bbc.com/news/articles/c9vp7dg3ml1o>

⁵⁴ Al Jazeera, More than 200 children killed in Lebanon in under two months: UN, 19.11.2024, <https://www.aljazeera.com/news/liveblog/2024/11/19/live-israel-hezbollah-trade-fire-as-netanyahu-downplays-ceasefire-talks?update=3335468>

⁵⁵ ACLED (Armed Conflict Location & Event Data Project), filtry: Lebanon, civilians, 01.01.2023-28.03.2025, dane pobrano 08.10.2024, <https://acleddata.com/data-export-tool>

⁵⁶ The Star, How one Lebanese town is trying to stay out of the war, 17.11.2024, <https://www.thestar.com.my/news/focus/2024/11/17/how-one-lebanese-town-is-trying-to-stay-out-of-the-war>

skłoniła władze Libanu do przełożenia rozpoczęcia nowego roku szkolnego na listopad. Zniszczenia i obawy o bezpieczeństwo znacznie obniżyły plony rolne w 2024 r.. Ministerstwo Rolnictwa i Krajowa Rada Badań Naukowych donoszą, że zniszczonych zostało około 4 500 akrów ziemi uprawnej, w tym 47 000 drzew oliwnych. W wyniku konfliktu zginęło również 340 000 zwierząt hodowlanych.^[57]

Uderzenia lotnicze uszkodziły zasilany energią słoneczną system wodny w przepompowni Rmeich w dystrykcie Tyr w prowincji Południe, zakłócając dostęp do wody dla około 1 325 gospodarstw domowych, w tym 175 przesiedlonych rodzin schronionych w Rmeich. Ponadto bombardowania odcięły główne drogi, utrudniając mieszkańcom Południa przemieszczanie się.^[58]

ZAGROŻENIA DLA CYWILÓW NIEZWIĄZANE Z KONFLIKTEM ZBROJNYM

TERRORYZM

7 lipca 2023 r., uzbrojeni napastnicy otworzyli ogień do syryjskich cywilów, którzy wychodzili z meczetu po nabożeństwie w miejscowości Bar Elias (Zahle). Jedna osoba zginęła, a 5 zostało rannych.^[59]

POZAPRAWNE EGZEKUCJE, UPROWADZENIA, POGROMY

Od początku 2023 r. odnotowano jedynie pojedyncze przypadki śmiertelnego nadużywania uprawnień przez funkcjonariuszy służb bezpieczeństwa, pozaprawnych egzekucji przeprowadzanych przez działające w Libanie ugrupowania zbrojne, ofiary porachunków klanowych, gangów, samosądów, zemsty rodowej lub kłótni sąsiedzkich itp.^[60]

PRZEMOC STOSOWANA W TRAKCIE DEMONSTRACJI I PROTESTÓW

Protesty i demonstracje są częstym zjawiskiem w Libanie. Od początku 2023 r. odnotowano ponad tysiąc tego typu zdarzeń. W dwóch przypadkach doszło do ofiar śmiertelnych. 9 października 2023 r. nieznani sprawcy otworzyli ogień do uchodźców palestyńskich, demonstrujących przed siedzibą organizacji Fatah w obozie dla uchodźców w Ein el Hilweh. Zginęła jedna osoba, a trzy zostały ranne.^[61]

18 maja 2024 r. grupa protestujących zebrała się pod komisariatem policji w miasteczku Chouaifat, domagając się zwrotu skonfiskowanych motocykli. Jeden

⁵⁷ IPS News, Death Toll Rises During Israel's Siege in Lebanon, 10.10.2024, https://www.ipsnews.net/2024/10/death-toll-rises-israels-siege-lebanon/?utm_source=rss&utm_medium=rss&utm_campaign=death-toll-rises-israels-siege-lebanon

⁵⁸ OCHA (UN Office for the Coordination of Humanitarian Affairs), Lebanon: Flash Update #42 - Escalation of hostilities in Lebanon, 07.11.2024, <https://reliefweb.int/report/lebanon/lebanon-flash-update-42-escalation-hostilities-lebanon-7-november-2024>

⁵⁹ ACLED (Armed Conflict Location & Event Data Project), filtry: Lebanon, civilians, 01.01.2023-28.03.2025, dane pobrano 03.04.2025, <https://acleddata.com/data-export-tool>

⁶⁰ ACLED (Armed Conflict Location & Event Data Project), filtry: Lebanon, civilians, 01.01.2023-28.03.2025, dane pobrano 08.10.2024, <https://acleddata.com/data-export-tool>

⁶¹ ACLED (Armed Conflict Location & Event Data Project), filtry: Lebanon, Protests, 01.01.2023-28.09.2025, dane pobrano 03.04.2025, <https://acleddata.com/data-export-tool>

z policjantów oddał strzał ostrzegawczy, ale omyłkowo postrzelił jednego z protestujących.^[62]

PRZESTĘPCZOŚĆ ZORGANIZOWANA

W Libanie przestępczość zorganizowana jest wpleciona w działania podmiotów państwowych i organizacji zbrojnych. Partie polityczne i milicje starają się oficjalnie oddzielać swoje działania polityczne od kryminalnych, jednak równocześnie starają się chronić swoich członków poprzez oddziaływanie na system bezpieczeństwa i wymiar sprawiedliwości. Hezbollah, dominująca siła polityczno-wojskowa w Libanie, odgrywa znaczącą rolę w krajobrazie przestępczym kraju. Niektórzy wysoko postawieni politycy Hezbollahu są podejrzewani o zapewnianie ochrony grupom przestępczym, zaangażowanym w produkcję konopi w Dolinie Bika/Bekaa. Na niższym szczeblu, siły bezpieczeństwa często są zamieszane w wymuszenia.^[63]

Przestępczość zorganizowana głęboko zinfiltrowała libański sektor prywatny, szczególnie na obszarach zdominowanych przez Hezbollah, takich jak części przedmieść Bejrutu, prowincje południowe i wschodnia Dolina Bika/Bekaa. Na tych obszarach legalne operacje biznesowe odgrywają drugorzędną rolę w stosunku do działalności przestępczej. W Dolinie Bika/Bekaa rodziny i uzbrojone klany sprawują kontrolę terytorialną nad farmami konopi i angażują się w przemoc związaną z ich przestępczymi przedsięwzięciami. Społeczności lokalne działają w ramach struktur klanowych, a rody funkcjonują jako organizacje przestępcze o określonym członkostwie i wpływie terytorialnym, z których niektóre mają powiązania z grupami przestępczymi w Syrii.^[64] W ramach tych struktur może dochodzić do przypadków krwawej zemsty i innego typu porachunków między klanowych.^[65]

PRAWNE I PRAKTYCZNE ASPEKTY DOTYCZĄCE ZMIANY MIEJSCA POBYTU

PRZEPISY REGULUJĄCE SWOBODĘ PRZEMIESZCZANIA SIĘ

Prawo zapewnia obywatelom swobodę przemieszczania się wewnątrz kraju, osiedlania, podróżowania za granicę, emigracji i repatriacji. Rząd ogólnie przestrzega tych praw, ale nakłada znaczne ograniczenia na prawa uchodźców i osób ubiegających się o azyl, z których większość jest Palestyńczykami, Syryjczykami lub Irakijczykami.^[66]

⁶² ACLED (Armed Conflict Location & Event Data Project), filtry: Lebanon, Protests, 01.01.2023-28.03.2025, dane pobrano 03.04.2025, <https://acleddata.com/data-export-tool>

⁶³ Global Organized Crime Index, Lebanon, 2023, <https://ocindex.net/country/lebanon>

⁶⁴ Global Organized Crime Index, Lebanon, 2023, <https://ocindex.net/country/lebanon>

⁶⁵ ACLED (Armed Conflict Location & Event Data Project), filtry: Lebanon, civilians, 01.01.2022-30.09.2024, dane pobrano 08.10.2024, <https://acleddata.com/data-export-tool>

⁶⁶ USDOS (US Department of State), 2023 Country Report on Human Rights Practices: Lebanon, 23.04.2024, <https://www.state.gov/reports/2023-country-reports-on-human-rights-practices/lebanon/>

W praktyce, przemieszczanie się po kraju może być niekiedy utrudnione na skutek działalności ugrupowań zbrojnych, które utrudniają lub uniemożliwiają poruszanie się po terenach, gdzie działają i które kontrolują.^[67]

W obozach dla uchodźców palestyńskich samozwańczy komendanci wprowadzają własne zasady dotyczące bezpieczeństwa, czasem po uzgodnieniu ich z rządem. Rząd prowadzi posterunki kontrolne przy wjeździe do obozów i kontroluje ruch osobowy w co najmniej w połowie z 12 palestyńskich obozów.^[68]

Ostrzał prowadzony przez Izrael również ma negatywny wpływ na swobodę przemieszczania się, powodując utrudnienia w korzystaniu z dróg, zwłaszcza na południu Libanu.^[69]

MIGRACJE WEWNĘTRZNE

Liban jest krajem wysoko zurbanizowanym, w którym niemal 90% ludności żyje na terenach miejskich. Najwięcej ludzi mieszka na wybrzeżu Morza Śródziemnego. Największym miastem jest Bejrut, liczący 2,5 mln ludności^[70], z czego duży odsetek stanowią uchodźcy: Palestyńczycy i Syryjczycy. Nawiedzające Liban od lat kolejne kryzysy, w szczególności sposób uderzające w mieszkańców libańskich miast, spowodowały narastającą presję na infrastrukturę miejską i dostęp do mieszkań, wody, urządzeń sanitarnych i innych podstawowych usług i zasobów.^[71]

WEWNĘTRZNI UCHODźCY

Według danych władz libańskich, od września 2024 r. wysiedlonych zostało 1,2 mln osób (z 5 mln mieszkańców), a tymczasem Wysoki Komisarz Narodów Zjednoczonych ds. Uchodźców (UNHCR) podawał, że łącznie od września 2024 r. przesiedlonych zostało ponad 880 tys. osób, w tym także syryjskich i palestyńskich uchodźców.^[72] Biuro ONZ ds. Koordynacji Pomocy Humanitarnej (OCHA) szacuje, że około 350 000 z nich to dzieci.^[73]

Izrael z reguły wydawał nakazy opuszczenia domów przez cywilnych mieszkańców w rejonach, które zamierzał zaatakować. Niemniej jednak takie nakazy nie są wydawane w sposób systematyczny, co zwiększa niepewność wśród ludności cywilnej. Niekiedy takie nakazy wywoływały wybuchy paniki wśród ludności, jak na przykład w Baalbek, gdzie w zamieszaniu ludność przemieszczała się na drogi,

⁶⁷ USDOS (US Department of State), 2023 Country Report on Human Rights Practices: Lebanon, 23.04.2024, <https://www.state.gov/reports/2023-country-reports-on-human-rights-practices/lebanon/>

⁶⁸ USDOS (US Department of State), 2023 Country Report on Human Rights Practices: Lebanon, 23.04.2024, <https://www.state.gov/reports/2023-country-reports-on-human-rights-practices/lebanon/>

⁶⁹ OCHA (UN Office for the Coordination of Humanitarian Affairs), Lebanon: Flash Update #42 - Escalation of hostilities in Lebanon, 07.11.2024, <https://reliefweb.int/report/lebanon/lebanon-flash-update-42-escalation-hostilities-lebanon-7-november-2024>

⁷⁰ UN Habitat, Lebanon, <https://unhabitat.org/lebanon>

⁷¹ CIA (Central Intelligence Agency), The World Factbook Lebanon, 28.10.2024, <https://www.cia.gov/the-world-factbook/countries/lebanon/>

⁷² OCHA (UN Office for the Coordination of Humanitarian Affairs), Lebanon: Emergency Flash Update, 18.11.2024, <https://reliefweb.int/report/lebanon/unhcr-lebanon-emergency-flash-update-15-november-2024>

⁷³ IPS News, Death Toll Rises During Israel's Siege in Lebanon, 10.10.2024, https://www.ipsnews.net/2024/10/death-toll-rises-israels-siege-lebanon/?utm_source=rss&utm_medium=rss&utm_campaign=death-toll-rises-israels-siege-lebanon

prowadzące do Zahle i Akkar, a tysiące osób, w tym przesiedleni uchodźcy i Libańczycy, utknęli na noc na otwartych przestrzeniach i w samochodach.^{[74][75]}

Powtarzające się nakazy ewakuacji wypchnęły ponad 58 890 osób z południowego Libanu na północ.^[76] Szyccy uchodźcy z południowego Libanu często spotykają się z odmową udzielenia wsparcia ze strony mieszkańców tego regionu, należących do innych wyznań. Urzędnicy miejscy z miejscowości Hasbayya odmówili schronienia szyickim rodzinom przesiedlonym z sąsiednich wiosek, gdyż obawiali się, że wśród rodzin mogą znajdować się bojownicy Hezbollahu, co mogłoby uczynić miasto celem izraelskich ataków. Sytuacje takie prowadzą często do wzrostu napięć religijnych między różnymi grupami wyznaniowymi, co z kolei grozi odwetem ze strony Hezbollahu.^[77]

Ewakuowany został obóz dla uchodźców palestyńskich w Raszidiji, a także 10 innych wiosek w południowym Libanie. Jednocześnie dwa inne obozy dla Palestyńczyków zostały ostrzelane w październiku 2024 r. bez wcześniejszego ostrzeżenia i informacji o konieczności opuszczenia obozu.^[78]

W trudnym położeniu są także uchodźcy syryjscy, którzy znaleźli schronienie w Libanie po rozpoczęciu się wojny domowej w Syrii w 2011 r. Aktualnie 340 tys. Syryjczyków nadal zamieszkuje lokalizacje narażone na bombardowania, a ponad 100 tys. osób musiało ponownie uciekać z miejsc dotychczasowego schronienia.^[79]

Po wprowadzeniu zawieszenia broni sytuacja uległa uspokojeniu, a przesiedleńcy zaczęli powracać do swoich domów. niemniej jednak zniszczenia oraz nadal zdarzające się bombardowania ze strony Izraela utrudniają i spowalniają powroty.^[80]

UCHODŹCY W KRAJACH SĄSIEDNICH

Według szacunków UNHCR skutek eskalacji działań zbrojnych i nasilonego ostrzału prowadzonego przez izraelskie siły zbrojne we wrześniu i październiku 2024 r. ponad 560 tys. osób uciekło do innych krajów regionu: przede wszystkim do sąsiedniej Syrii, (z czego ponad 60% stanowili Syryjczycy a niespełna 40% – Libańczycy).^{[81][82]}

⁷⁴ OCHA (UN Office for the Coordination of Humanitarian Affairs), Lebanon: Flash Update #40 - Escalation of hostilities in Lebanon, 31.10.2024, <https://reliefweb.int/report/lebanon/lebanon-flash-update-40-escalation-hostilities-lebanon-31-october-2024>

⁷⁵ OCHA (UN Office for the Coordination of Humanitarian Affairs), Lebanon: Flash Update #42 - Escalation of hostilities in Lebanon, 07.11.2024, <https://reliefweb.int/report/lebanon/lebanon-flash-update-42-escalation-hostilities-lebanon-7-november-2024>

⁷⁶ IPS News, Death Toll Rises During Israel's Siege in Lebanon, 10.10.2024, https://www.ipsnews.net/2024/10/death-toll-rises-israels-siege-lebanon/?utm_source=rss&utm_medium=rss&utm_campaign=death-toll-rises-israels-siege-lebanon

⁷⁷ The Star, How one Lebanese town is trying to stay out of the war, 17.11.2024, <https://www.thestar.com.my/news/focus/2024/11/17/how-one-lebanese-town-is-trying-to-stay-out-of-the-war>

⁷⁸ OCHA (UN Office for the Coordination of Humanitarian Affairs), Lebanon: Flash Update #40 - Escalation of hostilities in Lebanon, 31.10.2024, <https://reliefweb.int/report/lebanon/lebanon-flash-update-40-escalation-hostilities-lebanon-31-october-2024>

⁷⁹ OCHA (UN Office for the Coordination of Humanitarian Affairs), Lebanon: Flash Update #40 - Escalation of hostilities in Lebanon, 31.10.2024, <https://reliefweb.int/report/lebanon/lebanon-flash-update-40-escalation-hostilities-lebanon-31-october-2024>

⁸⁰ OCHA, (UN Office for the Coordination of Humanitarian Affairs), Lebanon, <https://www.unocha.org/lebanon>

⁸¹ OCHA, (UN Office for the Coordination of Humanitarian Affairs), Lebanon, <https://www.unocha.org/lebanon>

⁸² OCHA (UN Office for the Coordination of Humanitarian Affairs), Lebanon: Emergency Flash Update, 18.11.2024, <https://reliefweb.int/report/lebanon/unhcr-lebanon-emergency-flash-update-15-november-2024>

PODSUMOWANIE

W Libanie obowiązuje formalnie ustrój parlamentarno-gabinetowy, jednak od wielu lat cechuje go bardzo duża niestabilność polityczna. Na sytuację polityczną i społeczną w Libanie negatywnie oddziałują podziały religijne, wzmacniane przez liczne konflikty, toczące się w bliskim sąsiedztwie tego kraju.

W Libanie sądy nadal orzekają wyroki kary śmierci, jednakże od 2004 r. nie przeprowadzono w Libanie żadnej egzekucji.

Od października 2023 r. do końca listopada 2024 r. trwała wojna sił izraelskich z Hezbollahem, gdy ostrzał terytorium Izraela przez organizację szyicką Hezbollah, w solidarności ze Strefą Gazy spowodował gwałtowny odwet Izraela. Na jesieni 2024 r. Izrael dokonał inwazji lądowej na Liban, którą zakończyło zawieszenie broni, zawarte w listopadzie 2024 r. Od tego czasu powszechne zagrożenie dla ludności cywilnej ze strony armii Izraela utrzymuje się w prowincji Nabatija, na pozostałych obszarach zmalało i nie ma charakteru powszechnej przemocy.

ZASTRZEŻENIE

Niniejsze opracowanie tematyczne zostało przygotowane przez Wydział Informacji o Krajach Pochodzenia Urzędu do Spraw Cudzoziemców na potrzeby prowadzenia postępowań w sprawach o udzielenie ochrony międzynarodowej na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

Opracowanie na temat sytuacji bezpieczeństwa może być pomocne w szczególności w sprawach rozpatrywanych w oparciu o **art. 15 pkt. 3 oraz art. 18 pkt. 1. Ustawy o udzielaniu cudzoziemcom ochrony na terytorium RP z dn. 13 czerwca 2003 z późn. zmianami.**

Treść opracowania nie przesądza jednak o wyniku decyzji w indywidualnym postępowaniu administracyjnym, gdyż zawsze brana jest pod uwagę całość zgromadzonego materiału dowodowego i indywidualny charakter sprawy.

Informacje zamieszczone w niniejszym opracowaniu pochodzą w większości z publicznie dostępnych źródeł. Zostały one zebrane i opracowane przy zachowaniu zasady neutralności i obiektywizmu, a także z dołożeniem najwyższej staranności – tak, by odzwierciedlały aktualny w chwili publikacji opracowania stan wiedzy na prezentowany temat, a także pochodziły z różnych źródeł.

Terminologia użyta w niniejszym opracowaniu nie jest terminologią prawniczą. Określenia takie jak „prześladowanie”, „dyskryminacja”, „konflikt” itp. używane mogą być, za materiałami źródłowymi, w znaczeniu potocznym i nie są tożsame z definicjami podanymi w ustawie z dnia 13 czerwca 2003 r. o udzielaniu cudzoziemcom ochrony na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

Niniejsze opracowanie zawiera wyłącznie informacje, poglądy i opinie prezentowane przez autorów materiałów źródłowych. Oświadczenia i oceny zawarte w niniejszym opracowaniu nie są i nie mogą być uważane za oświadczenia i oceny własne Urzędu do Spraw Cudzoziemców. Niniejsze opracowanie nie jest także i nie może być uważane za jakąkolwiek deklarację polityczną polskich władz.

Urząd do Spraw Cudzoziemców nie ponosi odpowiedzialności prawnej za publikowane w opracowaniu treści ani nie jest zobowiązany do publikacji jego aktualizacji, a także nie ponosi odpowiedzialności za sposób wykorzystania udostępnionych informacji.

Informujemy, że autorskie prawa majątkowe do niniejszego opracowania, w tym prawo do jego rozpowszechniania i publicznego udostępniania w Internecie, przysługują wyłącznie Urzędowi do Spraw Cudzoziemców (adres: ul. Koszykowa 16, 00-564 Warszawa; NIP: 5262548316; REGON: 017315012).

BIBLIOGRAFIABIBLIOGRAFIA:

1. ACLED (Armed Conflict Location & Event Data Project), filtry: Lebanon, civilians, 01.01.2023-28.03.2025, dane pobrano 03.04.2025, <https://acleddata.com/data-export-tool>
2. Al Jazeera, More than 200 children killed in Lebanon in under two months: UN, 19.11.2024, <https://www.aljazeera.com/news/liveblog/2024/11/19/live-israel-hezbollah-trade-fire-as-netanyahu-downplays-ceasefire-talks?update=3335468>
3. Amnesty International, Death Sentences and Executions, 2024, 08.04.2025, <https://www.amnesty.org/en/documents/act50/8976/2025/en/>
4. Arab Wall, Understanding Lebanon's Persistent Presidential Vacancy Crisis, 13.03.2024, <https://arabwall.com/en/understanding-lebanons-persistent-presidential-vacancy-crisis/>
5. BBC News, Army chief elected Lebanon's president after years of deadlock, 09.01.2025, <https://www.bbc.com/news/articles/cdxzxd32lzvo>
6. BBC News, ICJ president Nawaf Salam named Lebanon's new prime minister, 13.01.2025, <https://www.bbc.com/news/articles/c2eq7qe72j2o>
7. BBC News, Israel conducts first strike on Beirut since Hezbollah ceasefire, 28.03.2025, <https://www.bbc.com/news/articles/cgr2rg8xyqzo>
8. BBC News, Israel-Hezbollah conflict in maps: Ceasefire in effect in Lebanon, 27.11.2024, <https://www.bbc.com/news/articles/c9vp7dg3ml1o>
9. BBC News, Lebanon election: Hezbollah and allies lose parliamentary majority, 17/05/2022, <https://www.bbc.com/news/world-middle-east-61463884>
10. BBC News; Lebanon Profile, 29.08.2023, <http://www.bbc.com/news/world-middle-east-14647308>
11. Biuro Bezpieczeństwa Narodowego, Sytuacja w Libanie, b/d <https://www.bbn.gov.pl/pl/prace-biura/publikacje/analizy-raporty-i-nota/6471,NOTATKA-BBN-Sytuacja-w-Libanie.html>
12. Britannica, Lebanon, <https://www.britannica.com/place/Lebanon/Government-and-society>
13. CIA, Factbook Lebanon 28.05.2025, <https://www.cia.gov/the-world-factbook/countries/lebanon/>
14. Cornell Law School, Lebanese Republic (Lebanon), 30.05.2019, <https://deathpenaltyworldwide.org/database///results/country?id=41>
15. CSIS (Center for Strategic and International Studies), Lebanon Finally Elects a President, 10.01.2025, <https://www.csis.org/analysis/lebanon-finally-elects-president>
16. DFAT (Australian Government - Department of Foreign Affairs and Trade), Country Information Report- Lebanon, 26.06.2023, <http://dfat.gov.au/about-us/publications/Documents/country-information-report-lebanon.pdf>

17. Encyklopedia PWN, Liban. Historia, <https://encyklopedia.pwn.pl/haslo/Liban-Historia;4574610.html>
18. European Forum for Democracy and Solidarity, Lebanon, 21.07.2020, <https://www.europeanforum.net/countries/lebanon>
19. France24.com, Lebanon's Hezbollah, allies lose parliament majority in elections, 17/05/2022, <https://www.france24.com/en/live-news/20220517-lebanon-s-hezbollah-allies-lose-parliament-majority-in-elections>
20. Gazeta, Najpierw pagery, teraz krótkofalówki. W Libanie masowo wybuchały walkie-talkie. Są ofiary, 18.09.2024, <https://wiadomosci.gazeta.pl/wiadomosci/7,114881,31316718,najpierw-pagery-teraz-krotkofalowki-w-calym-libanie-wybuchaly.html>
21. Global Organized Crime Index, Lebanon, 2023, <https://ocindex.net/country/lebanon>
22. Informator ekonomiczny MSZ, Liban, ostatnia aktualizacja strony 23.09.2021, <https://www.gov.pl/web/liban/informator-ekonomiczny>
23. IPS News, Death Toll Rises During Israel's Siege in Lebanon, 10.10.2024, https://www.ipsnews.net/2024/10/death-toll-rises-israels-siege-lebanon/?utm_source=rss&utm_medium=rss&utm_campaign=death-toll-rises-israels-siege-lebanon
24. ISW (Institute for the Study of War), Iran Update, October 29, 2024, 29.10.2024, <https://understandingwar.org/backgrounder/iran-update-october-29-2024>
25. Moradi S.; Wilczyński P., Przegląd wewnętrznych i regionalnych wyzwań stojących przed integralnością Libanu 27/02/2014, [http://bliskiwschod.pl/2014/02/przegląd-wewnętrznych-i-regionalnych-wyzwań-stojących-przed-integralnością-libanu/](http://bliskiwschod.pl/2014/02/przegl%C4%85d-wewn%C4%99trznych-i-regionalnych-wyzwa%C5%84n-stoj%C4%85cych-przed-integralno%C5%9Bci%C4%85-libanu/)
26. New York Times, Israel Intensifies Strikes in Lebanon Amid Push for Cease-Fire, 12.11.2024, <https://www.nytimes.com/2024/11/12/world/middleeast/israel-lebanon-strikes-hezbollah.html>
27. OCHA (UN Office for the Coordination of Humanitarian Affairs), Lebanon: Flash Update /42 - Escalation of hostilities in Lebanon, 07.11.2024, <https://reliefweb.int/report/lebanon/lebanon-flash-update-42-escalation-hostilities-lebanon-7-november-2024>
28. OCHA (UN Office for the Coordination of Humanitarian Affairs), Lebanon: Emergency Flash Update, 18.11.2024, <https://reliefweb.int/report/lebanon/unhcr-lebanon-emergency-flash-update-15-november-2024>
29. OCHA (UN Office for the Coordination of Humanitarian Affairs), Lebanon: Flash Update /40 - Escalation of hostilities in Lebanon, 31.10.2024, <https://reliefweb.int/report/lebanon/lebanon-flash-update-40-escalation-hostilities-lebanon-31-october-2024>
30. OCHA, (UN Office for the Coordination of Humanitarian Affairs), Lebanon, <https://www.unocha.org/lebanon>

31. PISM (Polski Instytut Spraw Międzynarodowych), Wpływ wojny w Strefie Gazy na sytuację w Libanie, 29.01.2024, <https://www.pism.pl/publikacje/wpływ-wojny-w-strefie-gazy-na-sytuację-w-libanie>
32. Reuters, Hezbollah and allies lose majority in Lebanese parliament, final results show, 17/05/2022, <https://www.reuters.com/world/middle-east/hezbollah-allies-lose-majority-lebanese-parliament-final-results-show-2022-05-17/>
33. The Star, How one Lebanese town is trying to stay out of the war, 17.11.2024, <https://www.thestar.com.my/news/focus/2024/11/17/how-one-lebanese-town-is-trying-to-stay-out-of-the-war>
34. UN Habitat, Lebanon, <https://unhabitat.org/lebanon>
35. UN Security Council, Implementation of Security Council resolution 1701 (2006) during the period from 26 October 2021 to 18 February 2022, 11/03/2022, https://www.securitycouncilreport.org/atf/cf/%7B65BFCF9B-6D27-4E9C-8CD3-CF6E4FF96FF9%7D/S_2022_214.pdf
36. UN Security Council, Implementation of Security Council resolution 1701 (2006) during the period from 21 February to 20 June 2024; Report of the Secretary-General [S/2024/548], 12.07.2024, <https://undocs.org/s/2024/548>
37. UN Security Council, Twenty-sixth semi-annual report of the Secretary-General to the Security Council on the implementation of Security Council resolution 16/10/2017 http://www.securitycouncilreport.org/atf/cf/%7B65BFCF9B-6D27-4E9C-8CD3-CF6E4FF96FF9%7D/s_2017_374.pdf
38. US Congressional Research Service, Lebanon, 25.07.2017, <http://www.refworld.org/docid/59c36d7a4.html>
39. USDOS (Department of State), Country Report on Terrorism 2020 - Chapter 1 - Lebanon, 16/12/2021, <https://www.ecoi.net/en/document/2065412.html>
40. USDOS (US Department of State), 2023 Country Report on Human Rights Practices: Lebanon, 23.04.2024, <https://www.state.gov/reports/2023-country-reports-on-human-rights-practices/lebanon/>
41. Wikipedia, Inwazja Izraela na Liban (2024), [https://pl.wikipedia.org/wiki/Inwazja_Izraela_na_Liban_\(2024\)](https://pl.wikipedia.org/wiki/Inwazja_Izraela_na_Liban_(2024))